

Zgodnja

DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXII.

V Ljubljani 25. mal. travna 1879.

List 17.

*Solze presv. Serca Jezusovega. *)*

Eden vojakov je s sulico njegovo stran odperl, in zdajci je tekla kri in voda iz nje. (Jan. 19, 34.)

S praznikom presv. Rešnjega Telesa dokončamo v cerkvenem letu poglobitve Gospodove praznike. V ginljivih obredih nam sv. Cerkev zdaj v veselji, zdaj v žalosti pred oči stavi pretresljive skrivnosti iz Jezusovega življenja: skrivnost njegovega včlovečenja, rojstva, in njegove mladosti, grozovitega terpljenja in smerti na križu, častitega vstajenja, vnebohoda in poslanja sv. Duba; in slednjič še tolažljivo skrivnost presv. R. Telesa, v kateri nam zagotavlja, da mili Jezus nas ni zapustil sirot, ko je šel v nebesa, temuč da je hotel skrivnostno pri nas ostati vse dni do konca sveta — ne samo v eni deželi, v kateri je živel, temuč povsod v vsakem kraju, kjer je katoliška cerkev in v cerkvi presv. Rešnje Telo v tabernakelju.

Pa kakor bi se ne mogli ločiti od Jezusa, nam je sv. Cerkev odločila nazadnje še en praznik, ki se sicer zdaj še bolj natihoma obhaja, pa je vendar ljubeznjiv, ginljiv praznik: menim, praznik presv. Serca Jezusovega. V nekem obziru je najimenitniši praznik, ker je takorekoč ponavljanje vseh družih Gospodovih praznikov: kar nas drugi učijo posamezno, nam ta naenkrat pred oči stavi. — Sej je že pri vsakdanjem človeku serce naj imenitniša reč. Kakoršno serce, taki človek, pravimo: serce je pri človeku vse. Ako je serce zdravo in dobro, je vse dobro; ako je pa serce slabo in sprieno, je vse slabo in ostane tako dolgo slabo, dokler se serce ne zboljša. To nam je povedal Jezus sam, ki je človeško serce naj bolj poznal. On je rekel, da iz serca pride vse: iz serca prihajajo misli, iz misli pa dela; rekel je, da česar je serce polno, to iz ust gre; rekel je: kjer je tvoj zaklad, tam je tvoje serce! Posebno so pa od nekaj pri vseh narodih dve reči le človeškemu sercu pripisovali: žalost in veselje!

Kadar nas zadene kaj neprijetnega, kaj hudega, najpred serce zaboli: serce je v britkostih razboleno, kakor bi ga ostre pušice prebadale, kakor bi ga nabrušen meč prediral. In kadar je serce že polno, tedaj še le pride do obraza, do oči: solze, britke solze začnejo teči, in nehajo teči še le, ko je serce tako rekoč izpraznjeno — utolaženo! Enako je tudi kadar zvemo kaj

veselega: do serca pride najpred tudi veselje; še le ko je serce polno, tako rekoč vskipi, prikaže se veselje na radostnem obrazu; zopet začnejo solze teči, tiste, ki jim pravimo solze veselja. Človeško serce je že tako: kadar je naj bolj žalostno, sili človeka jokati; kadar je naj bolj veselo, pa tudi. Sej ste to gotovo že sami skušali; sej imate tudi vi vsak svoje serce, ki je bilo že mnogo-krat žalostno, pa gotovo tudi kterikrat veselo. Gotovo ni nobenega med vami, da bi se še ne bil nikdar jokal; če ni pretakal solz veselja, je pa točil solze žalosti.

Poglejmo pa zdaj Jezusovo najsvetejše Serce! To serce je bilo človeško serce, razun grešnosti v vseh rečeh našemu sercu podobno; bilo je zraven pa tudi božje Serce: tedaj je še vse bolj kakor naše čutilo žalost, pa tudi veselje. Če pogledamo podobo Jezusovega presv. Serca, ali ne bomo zaklicali: „O naj svetejši Serce, kolikrat si se solzilo za nas!“

Da bomo to najsvetejše Serce, ki je le za nas živel, za nas čutilo, bolj ljubili: naj nekoliko razložim o solzah Jezusovega presv. Serca.

* * *

Gotovo je vsim kolikor toliko znano življenje sv. device Lidvine, ki je bila 38 lét bolna in je terpela tolike bolečine, da se je morala smiliti vsakemu, kdor jo je videl. Pač se je ta izvoljena nevesta Kristnosa večkrat mlo zjokala, ko je bilo njeno deviško serce le prenapolnjeno žalosti. Leta 1408 je bila tako silno huda zima, da so celó ribe v vodi zmerzovali. Bolnico Lidvino je tako zelo zeblo, da so njeni bolni udje kar začrneli; solze, ki so ji z oči na lice padale, so zmerznile. Solze pa so bile zavoljo grozovitih bolečin kervave. Ko so se ji te kervavoleđene solze na licih posušile, jih je odlušila, v posodico spravila in hranila, da bi si jih djala ob smertni uri pod glavo!

Te kervave solze me spominjajo še na vse britkejše solze našega Zveličarja. Tudi Jezus je hotel, naj se shranijo njegove solze — saj v podobi — v spomin za vse ljudi vseh časov. Naročil je namreč svoji služabnici Marjeti Alakok, naj se naredi podoba njegovega presv. Serca in naj se povsod razširja. Na tej podobi vidimo razun gorečega plamena, križa in ternjeve krone, tudi nekoliko kervavih kapljic. Kristjani! ako pobožen častivec Jezusovega presv. Serca te kervave kapljice pogleduje in več časa premišljuje, ali se mu ne bo zdelo, kakor bi bile to Jezusove solze, ki so prišle iz Jezusovega Serca, pa so spet kanile na Serce in tam zastale

*) Premislek za god Jezusovega najsv. Serca.

v vedni spomin? Kdaj pa je bilo Jezusovo Serce tako žalostno, da se je moral jokati? Premislimo to zdaj.

1. Že precej takrat, ko je Jezus na svet prišel, je za nas solze pretakal. V sv. pismu sicer ni zapisano, da bi se bil mali Jezusček jokal ob rojstvu v betlehemskem hlevcu. Ali ker je bil v vseh rečeh razun greha nam enak, si smemo misliti, da je bil kot pri družih Adamovih otrocih prvi njegov glas, glas detinskega joka. Sái okoliščine so bile take, da so Jezusovemu detinskemu Sercu precej v sačetku le žalost delale. Namesto rahle posteljice ima terde jaslíce; namesti gorke hiše na vse strani odprto merzlo votlino; mesto prijetne družine vidi sraven sebe revno živino, osliča in vola! Ali se bomo čudili, če se je v tolikem pomanjkanji zjokal? — Razun tega je bil vsegaveden, je tedaj vedil, kaj so storili terdoserčni Betlehemčani z njegovo preljubo Materjo in Jožefom; kako so ju povsod odganjali, nikjer ju ne hotli pod streho vzeti, ter sta dva človeka, ktera je Jezus naj bolj ljubil, kolikor jih je bilo kdaj na zemlji, bila primorana v merzlem hlevu prenočiti! Ne le merzlota kraja, temveč merzlota človeških serc je Serčice nebeškega Deteta tako užalila, da se je moralo jokati! Vedil je, da zdaj je stopil na tisti svét, ki je ves poln greha in nehvaležnosti, stopil ko Odrašenik, Zveličar, najboljši prijatelj; pa se precej v začetku z njim tako hudo dela! Oh, kako britka mu je bila misel: „V svoje posestvo sem prišel, pa moji me niso hoteli sprejeti!“

Te solzé pomenijo kervave kapljice na podobi Jezusovega Serca. Jezus je hotel, naj ostanejo na podobi v spomin, da jih vidijo vsi ljudje vseh časov. Zakaj vsegavedni Jezus je že v jaslích dobro vedel, da tako dolgo, dokler bo svet stal, se ne bode manjkalo terdoserčnih ljudi, še terdoserčniših, kakor so bili v Betlehemu, in koliko hudega bodo le-ti Bogu in bližnjemu storili! Terkal bo na vrata človeških serc, pa le nekteri ga bodo sprejeli, premnogi se ne bodo zmenili zanj, zapirali bodo pred njim merzla serca. — Oh kristjani! ker vemo, kako nas Jezus ljubi, kako želi v naših sercih prebivati, kako terka, kako noč in dan kliče: „Moj sin, moja hči, daj mi svoje serce!“ nikar ne pustimo, da bi zastonj terkal, zastonj klical! Kako bi bilo žalostno njegovo presv. Serce, ko bi predolgo odlašali sv. obhajilo, znabiti celo leto odlašali; ali pa ko bi ga sprejeli v serce, ki je brez ljubezni, ki je merzlo, kjer bi moral jokati se! Pred tako mlačnostjo naj nas obvarujejo kervave solze Jezusovega Serca!

2. Pa ne le, da ga niso ljubili, še celo smertne sovražnike je že imel Jezus, čeravno še tako majhen. Herod ga misli umoriti! Tedaj zato si, mili Jezus, zapustil nebeško veličastvo in si prišel na revno zemljo, da te preganjajo, hočejo umoriti! Oh kako je to bolelo Jezusovo mlado Serčice! Kako mlo se mu je storilo, ko sta morala neutegoma kar po noči vsitati Jožef in Marija, pa bežati v daljno neznano deželo med tuje ljudi! Kako sta se mu smilila, ker sta zavoljo njega morala toliko terpeti!

Bila je pa neka druga reč, ktere je bilo Jezusovo detinsko Serce še bolj žalostno, na ktero pa še skor nikoli ne mislimo ne. Glejte, Jezus je bil že kot otrok vsegaveden, tedaj je vedel, koliko nedolžnih otročičev mora zavoljo njega svojo kri preliti. S svojimi božjimi očmi vidi, kako jih Herodovi vojščaki jokajočim materam z naročja tergajo, neusmiljeno prebadajo, morijo! Kaj menite, da se Jezusovemu najboljšemu Sercu nedolžni otroci, ti nedolžni jagnjiči, niso smilili, do solz smilili? Kaj menite, da njegovo božje oko, ki je bilo pričujoče, je moglo gledati nedolžno kri teči, da li se ne bi bilo solzilo? Vsak občutljiv človek terpi, ko vidi, da nedolžni človek zavoljo njega težave prenaša, koliko

bolj je Jezus terpel, ker ni bilo in ne bo tako usmiljenega serca, kakor je bilo Njegovo! Zato pravi sv. Bonaventura, da On je bil v malih zavoljo njega umorjenih otročičih umorjen in z vsakim ob enem preboden!

Tudi te solze pomenijo kervave kapljice na podobi Jezusovega presv. Serca. Jezus je hotel, naj ostanejo na — podobi v spomin, da jih vidijo vsi ljudje vseh časov. Vedel je namreč, da se bo ta žalost sto- in stokrat ponavljala. Kar je storil Herod enkrat, nekaj enačega, pa še veliko hujšega stori peklenški Herod satan brezštevilkokrat. Kakor je razposlal Herod svoje vojščake v Betlehem in okrog Betlehema, tako razpošilja zdaj satan po mestih in zunaj mest po višavah in nižavah povsod na okrog svoje vojščake, zapeljivce in pohujšljivce, da na duši morijo nedolžno mladino, da pogosto začenjajo kmali tudi na telesu hirati le-ti na duši umorjeni siroteji in si skopljejo tolikrat prezgodnji grob! O kdo more sošteti, kolikrat je ranjeno Jezusovo premilo Serce, ko mu zapeljivci končavajo naj ljubši jagnjiče, nedolžne otročiče! — Preljubi! kervave solze na podobi Jezusovega presv. Serca naj nas svariijo, da nikdar nobenega ne bomo pohujšali, marveč da bomo toliko otrok, kolikor bo mogoče, pohujšanja obvarovali!

3. Kakor v prvi mladosti, tako je bilo pozneje skoz 33 lét Jezusovo Serce še mnogo — mnogokrat žalostno; zakaj vse težave človeškega življenja je hotel tudi On prestati. Tudi On je bil v takih okoliščinah, v kterih navadno ljudje solze prelivajo. Ljudje tolikrat zdihujejo zavoljo revščine in pomanjkanja; tudi Jezus je bil ves čas v revščini. Sv. družinica je živela ob Jožefovih zaslužkih in Jezus sam, Kralj nebes in zemlje, je pomagal delati, je tesal in žagal! O pač mu je pri težkem delu, ko si je brisal pot s svojega božjega čela, prišlo na misel, koliko je škodoval greh prvih staršev, in koliko ljudi si mora in si bo moralo v solzah in s potom po obrazu kruh služiti! Gotovo do solz je bilo ginjeno njegovo usmiljeno Serce, ko je hodil po svoji domači deželi in učil, ter imel le to, kar je dobival iz dobrih rok usmiljenih ljudi. Zato se mlo pritožuje, rekoč: „Lisice imajo svoje berloge, ptice imajo svoje gnjezda, Sin človekov pa nima, kamor bi glavo položil!“

Vendar naj večkrat se ljudje jokajo zavoljo smerti; kadar zgubijo one, ki so jih na zemlji naj bolj radi imeli. Tudi Jezusa je to zadelo. Tudi On je stal pri smertni postelji njega, ki mu je bil namesto očeta izvoljen; tudi On je zatianil oči njemu, ki ga je bolj ljubil, kakor more naj boljši pozemeljski otrok ljubiti svojega očeta. Res da, kakor veliko družih reči, tako tudi to ni popisano v sv. evangelji in zato tako malokrat premišljujemo ginljivo dogodbo: Jezusa pri Jožefovi smerti. Toda si li moremo drugač misliti, kakor da je bilo Jezusovo miločuteče Serce takrat še bolj žalostno, kakor serce družih otrok ob enaki priliki, in da so iz njegovih oči še bolj tekale solze, kakor iz oči družih otrok, ki objokujejo svoje mertve starše?

In toliko večo pravico imamo si tako misliti, ker nam ob neki enaki priložnosti sv. pismo naravnost pravi, da je Jezus jokal. Umerl mu je bil ljubljene prijatelj Lazar. Takrat je bil Jezus ravno v drugem kraji. Ko pride v Betanijo, je bil že pokopan Lazar: več ni videl Jezus obličja druzega prijatelja. Sestri mu vsi objokani pritečete naproti in ena za drugo kliče: „Gospod! ko bi bil Ti tukaj, brat bi ne bil umerl!“ Ves ginjen vpraša: „Kam ste ga položili?“ — „Gospod, pojdi in poglej!“ pravite in še bolj jokate, tudi drugi ljudje se jokajo. To je preveč žalosti za Jezusovo usmiljeno Serce: tudi Jezus se zjoka! Ljudje, ki so vidili njegove solze, so le rekli: „Glejte, kako ga je ljubil!“; kakor bi bili

hoteli reči, da prav iz globočine njegovega usmiljenega Serca so prišle te solze.

In tudi te solze kažejo kervave kapljice na podobi Jezusovega presv. Serca. Jezus je hotel, naj ostanejo na podobi v spomin, da jih vidijo vsi ljudje vseh časov. Zakaj vedel je, da to ni zadnji prijatelj, ki mu je umrl, vedel je, da bo njegovo presv. Serce še sto- in stokrat žalostno, kadar mu bodo naj ljubši prijatelji umirali na duši. — Jezus je namreč enkrat rekel: Moja mati, moj brat, moja sestra je vsak, kdor voljo nebeškega Očeta spolnuje. Oh nisem zmožen izreči in nihče ne more popisati, kako močno Jezus ljubi nedolžne duše, kako zelo ima rad nedolžne mladenčice in deviške dekleta, dokler kerstno nedolžnost varujejo! Velikokrat jih z veseljem obiskuje pri sv. obhajilu, kakor je nekdaž Lazarja rad obiskoval. Kdo pa bo izrekel žalost Jezusovega presv. Serca, ako se zgodi, da mladenec, ki je bil že 15, že 20 let njegov priserčni prijatelj, naenkrat zbolí, umerje, to je, ko nedolžnost zapravi s prvimi smertnim grehom? Kdo bo popisal žalost Jezusovega presv. Serca, ako se zgodi, da deklica, ki je bila že 20, 25, morebiti 30 let ali še več njegova ljubljena nevesta, — naenkrat pade v hudo bolezen ter umerje, ko prvi smertni greh stori!

Oh preblage duše, katerim preteklost še nobenega smertnega greha ne očita, vzemite večkrat kako podobico presv. Jezusovega Serca, premišlujte kervave kapljice na njej. Glejte, take kervave kaplje bi Jezus jokal tisti trenutek, ko bi vi prvi smertni greh storili! O varujte se skerbno tudi malih grehov, da se vam nikdar taka nesreča ne pripeti! Kteri pa ste že tako nesrečni, da je umerla vaša duša, o berž pogledite solze, ktere je Jezus že jokal nad vami! In kakor se je Lazar koj prebudil in vstal, ko ga je Jezus z jokajočim glasom iz groba poklical, tako se tudi vi predramite, in bodite stanoviti tako, da nikdar več ne umerjete!

(Konec sledi.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Vselej véni in zvesti Slovenci iz vérskega prepričanja in na vérski podlagi vošijo Veličanstvoma k

Sreberni Poroki

časni in večni blagor!

Predvečer cesarskega dneva je bila vsa Ljubljana prostovoljno razsvetljena. V dan sam je bila po vseh cerkvah slovesna služba Božja. Šolska mladina vseh oddelkov je imela po raznih cerkvah svojo lastno šolsko mašo. — V Šenklažu, ker so milg. knez in škof šli na Dunaj, so raznim vradnijam in dostojanstvom obhajali slovesno pontifikalno mašo milostni gosp. stolni prošt Jož. Zupan.

Iz Ljubljane. V nunskih šolah se je slavnost sreberne poroke Njunih veličanstev posebno svečanostno obhajala. V sredo popoldne so se zbrale vse šolarice, male in velike iz znotranje in zunanje šole, praznično oblečene v veliki sobani, kjer ste bili podobi Njunih Veličanstev lepo ozališani in z mnogimi cveticami obdani. Ker se č. g. prednica zaradi bolehnosti ni mogla vdeležiti, je g. katehet pred toliko množico razložil pomen te svečanosti in veliko veselje, ki po pravici navdaja vse narode naše lepe dvmovine, naše velike Av-

strije, ter dodal še nauk, naj posnemajo šolarice blagost Njunih veličanstev, naj bo sleherna tudi vladarica svojega serca ter ga varuje do konca dni budih sovražnikov, t. j. raznih strasti. Sledile so 4 primérne, lepo izpeljane deklamacije ter dve cesarski pesmi: ljudska himna in še ena slavnostna. Posebno veselje so zbudili darovi, ki so jih za ta imenitni dan gospodičine notranjih šol bolj revnim učenkam preskerbele, pridjalo se je še nekaj knjižic, tako, da je izmed 150 učenk vsaka nekaj dobila; ena ruto, druga štruco in pomeranč, tretja knjigo itd. Škoda, da je dež skazil deklamacij razveseljevanje po vertu. V četrtek pa je bila ou osmih peta sv. maša z zahvalnico.

Iz Ljubljane. (Čast komur čast. [Konec.]) Ko sem dokazal, da je terditev v „Schulzeitungi“ neresnična, moram še pristaviti, da vse tiste laži so spletene v silo strupenem zlogu. Dobro nam je znano, da med drugim so skriti sovražniki katoliške Cerkve spisali tudi knjižuro, ktera prav posebno katoliške redove gerdi in iše umazati, vse je po farizejsko presukano tako, da se vse samostansko djanje vidi v drugi podobi, kot je res. Kdor po tacih kopitih naše katoliške naprave sodi in popisuje, naj pogleda v svoje serce, koliko je v njem še blagodušja! Strastnosti in neblagosti, ki čisto mirnih in poštenih ljudi pri miru ne pusté ter celi stan (ki — hvala Bogú — pri nas še smeraj državljanske pravice ima, kakor drugi) krivičijo takih nedokazljivih ničvrednosti, naj bi ne govorile o „Heilanstalten“ za druge, ker so same potrebne „einer Heilanstalt“, kamor véasi paragraf z napisom „Religionsstörung“ nektare intolerantne sitneže pošilja, „damit sie von ihren irreligiösen Ueberreizungen und von ihrer Arroganz befreit werden“. Na Pruskem so začeli takim že bolj na pete stopati. — Slavní g. Engelbert Fischer je v svojem velikanekem delu „die Grossmacht der Jugend- und Volksliteratur enakega nelepó dišečega blaga po knjigah že cele kupe pokazal in ima še smir neljubo priložnost novega odkrivati. In zato je dobil zlat križec s krono od našega blagega cesarja! V svojem zadnjem listu piše: „Haben ja doch erst letzthin Blätter aus der Intelligenzstadt an der Spree berichtet, dass bei einem Buchhändler eine ganze Wagenladung solcher Schriften und Bilder im Werthe von etwa 50.000 Mark mit Beschlag belegt und der Inhaber in Haft genommen wurde.“ Dalje piše, da je še nekega družega knjigarja enaka osoda sadela, ter našteva več tacih vero in npravnost spodbujajočih spisov, ki so dostikrat že naslovi preostudni, da bi jih tu imenovali; zlasti veliko jih je zoper kloštre in duhovne.

ad 3. Ali so n. pr. ljubljanske gospe res vse take réve, kakoršne bi morale biti po gosp. Petkovšekovih mislih one ženske, ki so se izgojevale in izučile v kaki nunski šoli, no, to naj same poravnajo z njim, ki to terdi! Jaz bi si ne upal tako ničevno o njih še misliti ne; kajti istina je, da večina ljubljanskega ženstva se je v nunskih šolah izučila. In vesela naj bo Ljubljana, da je tako. Ni še veliko lét tega, kar je boje rekel nek prav liberalen gospod: „Wehe dem Manne, wenn das Weib den Glauben verliert!“ — Tedaj, če res tiste, ki so se v nunskih šolah učile, niso za rabo v življenji: ljubljanké, visokega in nizkega stanú, potegnite se za svojo čast! Jaz sicer dobro vém za mnoge odlične gospe, ki so se še v poznejših letih s prav hvaležnim srcem pohvalile in spominjale nekdanjega šolanja pri nunah; videl sem že tudi več otrók in mater jokati za voljo tega, ker jim je bila nunska šola zabranjena, gg. šolski svetje tudi lahko vedó in povedó o tacih dogodbah. Tedaj je tisto, kar je rečeno o „öffentliche Meinung“, spet izmišljenost in neresnica. Vendar pri vsem tem se ne bom jaz za Vas potegoval, storite to same,

če se vam vredno zdi. Pojdite se mu zahvalit za tak kompliment; ker je on Vas pohvalil, ga še vé pohvalite; recite mu n. pr.: *Schönen Dank, Herr P.; auch Ihr Herz scheint „einem Schwamme“ gleich, daraus Gefühle träufeln, sie sind aber pures Gift.*

Konečno zelo obžalujemo tudi „Zvon“, da je dal hripav glas od sebe. Kar je v 4. listu z lepim naukom teoretično sidal, to v 6. in 7. hoté ali nehoté prav neblago podira — sam. Noveleta „Soror Pija“ je narejena po tujem šablonu, kakor naši neprijatli pišejo o samostanih. Kaljena svetna ljubezen — po tej povedki — spravi mlado deklico v samostan, kamor jo čez nekaj lét pride kalitelj njenega dušnega miru spet motit in sicer tako zelo, da „od tistega dne, ko se je bil povernil I., bolehalo je vedno“. Priznati moramo sicer, da so nekteri nemški i. dr. B. Ubryk arji to polje še hujše in strastniše obdelovali; vendar tudi taci del, kakoršno je to Emilovo, moramo katoličani sebe in druge varovati, zlasti a) ker pravi, da je resnica (in res je imén osé b) še živih vzél iz nekega samostana) ta pogretost, kakoršne nam so se že pred tako gnjusile, ko so se prodajale, kolikor toliko podobne, še samo v ptujih loncih; b) ker tako pisanje spodboduje pravost in avtoriteto in veliko pripomore k zamerzi do cerkvenih redov in „sur Verdummung des Volkes“. Kako napačne in krive, resnici ravno nasprotné zaumene mora dobiti čitatelj takega berila o samostanskem življenji! Naj veljavniši staro pa naj mlajši redovnico stavi na oder kakor brez poklica, po svetu zdihujoči; neki drugi kaj drugega sramotnega obesi! To so plemenite pisateljske duše zaoliko mladine! V misel nam se vstavi tisti nemec, ki se je tako grozovito bal stopiti čez samostanski prag, ker je v protestantskih knjigah bral tako strahovite reči, kakor bi bile notri same bijene i. t. d. A ko je bil že v sredi med blagimi ljubeznjivimi brati, ki so mu stregli, se z njim prijazno pogovarjali, kakor je le v istini olikanim ljudem lastno; tedaj se kar ni mogel načuditi plemenitosti tistih ljudi, ki so v samostanskih zidovih, in pa surovi lažnjivosti onih, ki so mu jih bili nekda po šušmareških spisih tako pristudili.

Ali res misli „Zvon“ po tacihih spisih ljudstvo slovensko k plemenitosti voditi? Že pred nas je bolelo, ko je n. pr. izmed duhovščine slabše osebatva pred oči stavil, opisoval, ko je n. pr. (v letniku 1877) g. kaplan — se vé da — moral bolj neroden in okoren, menj učen itd. biti, kakor iz mesta prišla svetna družba. Čemu to? Plemenitih apostolov je bilo enajst, en sam je bil strasten zanikar: Zakaj nam raji blagih podob ne pokažete, ki so vendar v ogromni večini? In zakaj mora zdaj biti vse nekako omerzno ali celo zaničljivo, kar je v dotiki s samostanom? Čemu opisujete tako ničesto deklé, ki še le 17 lét staro, pa tako divje govori o svojem varuhu, o redovnici; in taki spačeni gojenki pritakujete skrivne shode z redovnico? Zberete si naj slabšo gojenko, in ji prilastujete zanikarnosti, kakoršne v samostanu še mogoče niso, ker so gojenke nadzorovane po dnevi in po noči; ker morajo pokazati predstojništvu liste, ki jih prejema in oddaja; kako je tu mogoče neslano pisanje Sodarjevo itd.? Čemu to, da sarkastično pred besedo „samostan“ v enomer pri- stavljate pridevek „svet“, ko ste vendar precej skopi z njim, kadar bi bil na pravem mestu? Čemu toliko nečastnih izrazov: „mrtvi pogled“ (g. Petk. ima menda „erloschene Augen“), „krivi veliki nos“, „veli obraz“, ravno tiste oči v I. še „rujave“, v II. že „pepelinate“? Zakaj mora biti še celó gospa, ki jo z nekako čudnim pomislkom imenujete „samostansko dobrotnico“, ki pride nune le obiskat, tako čudna z „velo roko“, ki je „kakor zmčeno velo listje“ itd.? — In take reči prilastujete imenom še živečih osé b!

Tisto je sicer lepo, da učite plemenitosti, blagodušnosti brate na jugu in severu; a bodite tudi plemeniti do teh, ki so domá!

Resnica je pa, vkljub vsim sovražnikom (mar mi je za vse, govorim pa o Ljubljani), taka le: nune imajo po pregovoru „moli in delaj“ vse ure celega dneva natančno razdeljene, da niso nikdar brez opravila, le kratek čas imajo za oddihlejš; dela imajo zadosti, ker tudi po novi razdelitvi v obojni šoli podučujejo okrog 900 učenk; treba je vedno naloge popravljati itd.; delajo pa veselo, nič ne zdihujejo po svetni prostosti; da ohranijo do visoke starosti zdravo lice in oči, lahko pričata domača doktorja; zdaj je ena že 89 lét, ena 79 stara, dve ste v 74., ena v 73. letu, štiri pa so že nad 60 lét stare: pa te in vse še toraj vesele in „srečne“, ter ne potrebujejo nobenega zunanega milovanja, ne nemškega, ne slovenskega! Zlasti pa je bila pokojna soror Pija vse skozi preblaga, popolno zadovoljna duša, pravi biser! Preden je izdihnila svojo blago dušo, izrekla je iz prepričanja lepe besede: „Pridi moj Jezus, moj ženin pridi!“ Na to je ugasnila.

Tedaj: čast, komur čast! Vi pa, gospodje, vedite, da sami sebe gerdite, če katoliške naprave sramotite: eej ste tudi katoličanje, ali mar ne? Turki i. dr. po svoje ne delajo tako! Res „čudna prikazen, da se mora kerščanstvo dandanes boriti zoper lastne otroke, kakor se je moralo nekda zoper rabeljne“!

Ant. Keržič, katehet.

Iz Ljubljane. Katoliška družba je 17. t. m. imela svoj obletni shod. Gosp. predsednik je o tej priliki naznanil, da družba ima zdaj okoli 630 udov; letnine je bilo došlo preteklo leto 648 gld. (v Ljubljani 474 gld., od zunaj 174 gold.). Vseh dohodkov je imelo društvo 980 gl., vsih stroškov pa 958 gl., tedaj znaša ostanek 22 gl., in vse gotovine društvene je do 600 gl. — Sej je imel odbor skoz leto 5; poslal je sožalno pismo zaradi smerti Pija IX, in potem vošilo zaradi novega pspeža do apost. nuncijskega na Dunaj, ter prejel za družnike apostoljski blagoslov od Leona XIII. — Na Rožniku je bila po enkrat na mesec o poletnem času sv. maša za družbenike, in došlo je pri darovanji 21 gold. 99 sld.; vse to se je obrnilo za Vincenško družbo, to je, za uboge po hišah. Zraven tega je katoliška družba obrnila tudi od tombole 39 gld. za Vincenško družbo, ter skukaj darovala v ta namen 61 gl. 46 sld., pa še prostore, kurjavo, svečavo ji naklonila. Ker Vincenška družba podpira tudi reveže, ki so z dežele zdaj v mestu, torej katoliška družba tudi v tem oziru služi ne le samo mestu, ampak tudi sploh deželi.

V odbor so zvoljeni naslednji gg.: Bohinec Žiga, direktor Čebašek, Čik Jak., Dogan, Flis, Gerber, prošt A. Jarc (predsednik), Jeglič, Jeran, Jerina, Jerič, Keržič, Klein, Kljun, Kunčič, vit. Lahajner, Lindtner, Močnik, Ničman, Pirnat, Porenta, Rozman, Urbas dek., Zupančič.

Z Gorenjskega, 15. mal. travna. (V prid dušam v vicah — iz prijateljskega pisma.) O bratovščini za duše v vicah sem jaz té misli, da se bode med Slovenci tako hitro širila, kakor Marijine, samo da jo narod spozná. Slovenci so čisto djanski ljudje, ki hočejo korist imeti od vsega, kar delajo, in ravno za duše v vicah se ne zgodi menda nikjer toliko, kakor med Slovenci. Stanovitno se moli konec kronice (roženkranca) za duše v vicah, ko med romanskimi narodi nikakor ne nabajamo te lepe navade. Italijani po 5 odstavkih pač molijo veliko veliko svetnikom na čast; ali za duše sploh samo po eno češeno Marijo, ter še ktero za svoje starše in najbližnjo rodovino. Maše med Slovenci so po največji meri — za duše v vicah, ali za kako drugo potrebo, pa

še za duše v vicah, da se redko katerokrat mašuje, da bi tudi duše ne bile priporočene. Na pokopališa hodijo slasti o nedeljah in praznikih prav pogosto molit, praznik vseh Svetih in vernih duš dan kažeta popolno ljubezen slovenskega naroda do duš v vicah, posebno tudi pridiga za duše, ktera se nenavadno obilno obiskuje tudi od možakov. In koliko svetih obhajil, križevih potov, ter raznih odpustkov se daruje sploh za duše v vicah!

Milošnje vsaj Kranjci vso delé za uboge duše, in posebna versta te milošnje so preščiice o vseh Svetih. Kolikrat so nam pokojni oče pravili, da so jim njih „preščiiki“ (prededčki = ded, dedček = deček, prededček = prešček) zemljo zapustili, da se vsi iz nje živimo, zato moramo pa za nje tudi vbogajme dajati, — preščiice o vseh Svetih, pa meso veliki petek.

Terpljenje, zlasti ko se kdo speče na ognju, ne-
previdoma vdari itd., se daruje dušam v vicah. Po starejših spisih sem našel, da se je v Radoljici slovesno obhajala osmina vernih duš, ker je bila napravljena vstanova, da so se slovesne maše opravljale vsak dan te osmine za duše v vicah. Gotovo si tega niso tukaj na novo zmislili, ampak to lepo navado so sprejeli od drugod ter jo vstanovili. Jozefinizem pa je končal, kakor druge bratovščine, tako tudi to vstanovo, polno ljubezni za uboge vérne duše.

Te in enake znamenja pričajo, da so serca vernih Slovencev že od nekdaj pripravljene prav na moč pomagati ubogim dušam; gotovo radostno bi pozdravili bratovščino za duše v vicah, samo da se jim razloži po dušnih pastirjih.

V Horjulu je bil preteklo nedejo novi fajm. č. g. Fr. Dolinar vmesten s preserčnimi slovesnostmi. Prišli so mu slovesno naproti, ko je šel domu iz Ljubljane v soboto. V vas in proti cerkvi se je šlo skoz več častnih obokov, cerkev zunaj in znotraj je bila z zelenjem itd. vsa ozališana; 17 gospodov duhovnov je bilo prišlo k slovesnosti, med njimi trije iz Ljubljane. Po cerkvi proti velikemu oltarju se je gibal obhod kakor skoz drevored, tako je bilo vse okinčano z drevesi. S pismom vdanosti, z darili itd. so duhovnjani počastili vrednega naslednika ranjc. očeta Jerala, pri katerem je novi g. župnik veliko lét, bi djal, v šoli bil. Vse to in tako djanje dela čast duhovnemu gosp. očetu in duhovnjanom; Bog živi vse skupaj!

Spomini na Gorenjsko, 1878.

II.

Knezoškofovo obiskovanje in birmovanje.

Tri leta je prešlo, kar našo škofijo vladajo premilg. knezoškof Janez Krizostom; a do letošnjega leta ni bilo dano Radoljiški dekaniji sprejeti svojega vzvišenega rojaka. Pa kolikor pozneji, toliko slovesnejši menda so bili dnevi, ko so prvič obiskovali viši pastir od mladih lét si priljubljene župnije.

Le nekaj črtic iz tega škofovega bivanja v Radoljiškem okraji naj vverstim tu med „Spomine na Gorenjskem“.

30. julija se je veršilo cerkveno obiskovanje ter birmovanje v prijaznem Radoljiškem mestu. Kot nevesto, nebeškega ženina vredno, slavili so viši pastir v govoru Radoljiško gotiško cerkev, za ktere prenovitev v umetniškem duhu ima poleg sedanjega ljubljanskega velečast. prošta toliko zaslug Radoljiški verli, umetnosti ljubeči župnik Josip Bononi. Pri vsem cerkvenem opravilu bivali je knezoškofu ob strani tudi glavni Radoljiški

župnik velečast. stolni prošt Jožef Zupan. Po dokončani cerkveni svečanosti je škofa z vsem duhovnim spremstvom na sijajen obed bil povabil sedanji grajski posestnik grof Gustav Thurn ter se skazal tu ljubeznjivega potomca té vselej dobroserčne grofovske rodovine.

Istega dne ob štirih popoldne je bilo obiskovanje in birma v Lescab. Knez in škof so tu na leci omenili, kako so želeli doiti osebno tudi v te majhne duhovnije nenavadno prijazno cerkev: kajti tukaj so kot otrok prejeli ta zakrament, ki so ga danes namenjeni deliti svojim mladim rojakom. V lepem miru tu tedaj župniku je spoštovani gospod oče Friderik Hudovernik.

31. jul. so viši pastir na Jesenicah opravljali svoj vzvišeni poklic. Posebnega dobrotnika so Jeseničanom klicali v spomin ranjcega dobroserčnega rojaka, ljubljanskega stolnega prošta Antona Kosa. Kaj rodovitno delovanje je začel tu med Dolinci pred ne dolgim sem došli častiti župnik Ivan Keršič.

3. avgusta so došli knez in škof ob eni popoldne od Kranjske gore doli na Breznico, v rojstno župnijo. Naslednji dan je razun delitvi zakramenta sv. birmo odločen bil tudi posvečevanju kamenitega velicega altarja, o čemur vam bo tretji oddelek teh jesenskih „Spominov“ vedel pripovedovati.

5. avgusta, Marije Snežnice dan, so si knezoškof za Božjo pot na Brezjah odmenili. Bilo jim je pri „Mariji-pomagaj“ dušno kot telesno ohladilo po mnogem trudu, sosebno še po posvečevanju Brezniškega altarja poprešnji dan. Tudi so tu zunaj v lópi govorili, za ta čas velikega poljskega dela res nenavadno obilni množici zbranega ljudstva. Kamor pridejo, obiskujoč še tako malo cerkvico na deželi, povsod sami govoré. Pač bi se pustili — časih do zlega upehani — lahko nadomestovati iz obilnega spremstva komú; a zopet je to res, da ljudstvo želi Božje besede danes le iz ust višega svojega pastirja, kakor tudi le iz njihovih rok podelitve presv. Rešnjega Telesa. Dobro je omenil verli administrator Ivan Novak pri gostoljubnem obedu, ki ga je ta dan pripravil v Mošnjah škofu in spremljajočim, da Brezijska cerkev je zadnja leta sprejela že nadškofa in škofa v svoje posvečene prostore; a škofa govornika, preslavljajočega našo ljubo Gospo, do danes pri Materi Božji ni bilo. Kolikor je tudi poročitelju znano, maševali so do sedaj na Brezjah Goriški knezoškof premil. dr. Andrej Golmajer, l. 1875 kot posvečevalec knezoškofa Krizostoma, ko so potovali iz Ljubljane v Radoljico, obiskujoč še enkrat svoj rojstni kraj, ter nekoč tudi Graški škof, milgsp. dr. Ivan Zwerger.

Iz Mošnj so se ob dvojno lepem dnevu za cerkvico Brezijske Matere Božje odpeljali proti Gradu. Dospevši tje, kjer s ceste ugledaš jezersko zercalo, pozdravili so „podobno raja“ nazivljaje ga priljubljeni si lepi kraj. — Priljubljen je namreč Bled knezoškofu iz prve detinske dobe. Preživeli so prav v Grajski vasi morda najlepša leta. Tu so, ker na Breznici šole ni bilo, bivali dalj časa pri stari materi in so hodili v Grajsko šolo. Pač velikokrat so deček prehodili pot iz Grada v Verbo in iz Verbe zopet v Grad in — kakor so jih tudi stara mati in pa še sedaj jim živeča teta nosili tu na rokah — vendar jim je vselej še voljnejše stopala noga proti Verbi domú, kot pa iz Verbe zopet v Grad: bilo jim je v Verbi tisto serce, ki je le eno in edino na svetu — materino zlato serce! In to serce jim ni nehalo biti na zemlji, dokler sami niso stopili v 60. leto svojega življenja. Kako laže prestaja človek to in ono britkobo, če vé, da ga dobro uméva vsaj eno — materino serce! Neposrednje ob dohodu v Grad se je višemu pastirju predstavilo v župnijskem poslopju vse domače više plemstvo, sedaj bivajoče tu v Bledu. Koj

popoldne tega dne so obiskali cerkvico sred Blejskega jezera.

Došel nam je 5. avgusta večer. Če si čul kedaj, dragi bralec, o noči na Blejskega jezera vodovji; če si spletel sam kedaj mladeniško pesmico Blejskemu jezeru v slavljenje; potem pa že veš, kaj je to: na Blejskem jezeru večer — in vendar, odpusti, da sanikam — in vendar prav ne veš! Danes bi ti želel, da si videl morja vladarico, čarovno Venecijo, kadar ji v njenih valovih odlesketujejo mirijade lučic z neba in tisučero iz staroslavnihih palác; — tak je bil danes večer svatovsko opravljeni Bled! Častiti župnik Umek je imel namreč misel, naj bi se premil. knezu in škofu jezero osvetilo ta večer ter je pripravil si množico desčic s smolo naloženih, ki se potem sažgane spusté v valove, da jih plameneče voda sem ter tje goni, dokler popolno niso dogorele. Zvedši župnikovo nakano, poslali so posestniki krog jezera župnika prašat: ali naj se smejo pridružiti slavnosti tudi oni. Kako veselje mu je bilo, opazovati tak cerkvi prijazni duh in edinost svojih gosposkih duhovnikov v počaščenju naslednika apostolov.

Sedaj ob noči pričetku tedaj strel znamenje dá, naj se jezero zalesketá v ognjeni krasoti. In začele so ladije plavajoče lučice v ridah raztresati po jezeru. Grof Aichelburgovo kopališče; gostišče Malnerjevo in nekatere pristáv so se zalesketale okrašene s številnimi baloni raznoterih bój; druge poslopja so se svetile v bengališkem ognji; zopet od drugih posestev sedaj tu bivajoče gospóde so rakete kviško vrišale in zrak je pretresal možnarjev pók. Vmes v ta nemirni prizor pa ti je posegla milobna pesem „Domovina“, ki so jo knezu za zastaveničko pod župnijo tik ob jezeru sedaj pevci zapeli, in pa gorenjska „Pozdravljam te, gorenjska stran“, ter burneja, pluskanju valov, ki so nas na jezeru poslušajoče zibali sem ter tje, prikladna „Zakletev viharja“. Od Podoknice so se pevci na jezero podali in vse, kar je bilo domačega in tujega gosposkega v Bledu, vse je sedaj v ladije hitelo vbranih glasov domorodnih pesmi poslušat. Inostranci celo, da niso le nemi slušalci bili, so odvrčali naše slovensko petje v serčnih spevih vaak svojega jezika. — Nad nami pa so ob teh prizorih stermele v nebo naše sgodovine molčeče priče, sivi snežniki; sredi jezera je tiho stalo materé Božje svetišče; na desni se je skrival za hribom hrib; pod nami so žuboreli mokri valovi najmilejega jezera na Kranjskem — dežela kranjska nima lepšga kraja!

Zmislil si se, ko si vse to videl, sinove našega roda preslavljajočih besedi: „Vse doseže, kar mu drago, vse doseže sosed moj. Vse oberne v Božjo slavo, mitra kinči sveto glavo, papež piše „ljubi brat“. — Kdo je mar? zagermimo: Čast očine, — sčer slovenski oratar!“
(Konec nasl.)

Djanje sv. Detinstva.

I. Namen je: sapušnim poganskim (ajdovskim) otrokom življenje reševati in jim nakloniti milost sv. kersta in keršansko izrejo, keršanske otroke pa posvečevati. To se godí iz ljubezni in pod varstvom božjega Deteta Jezusa.

II. Pomočki: 1. Vsak dan se moli „Češena Marija“ s pristavkom: „Sv. Devica Marija, prosi za nas in za uboge poganske otroke!“ 2. Vsak mesec se dá 2 solda ali pa 24 soldov na leto. Razun tega se vsak dar hvaležno sprejme.

Ud zamore biti vaak keršen otrok in vsak odrašen katolčan. Za premajhne otročiče latko s'arši ali drugi opravljajo molitve.

III. Milosti in dobrote: 1. Vsak mesec se v posebnih sv. Detinstvu ali Materi Božji posvečenih cerkvah berete dve sv. maši za vse žive ude; 2. vsako leto se po duhovnijah, kjer je razširjeno sv. Detinstvo, berete dve sv. maši za žive in mertve ude; 3. vsak mesec ena sv. maša za žive in druga za vse mertve do brotnike. Posebno pa se moli tudi za keršanske matere, naj bi Bog dodelil njih otrokom milost sv. kersta, vrednega prvega sv. Obhajila, in v dobrem stanovitnost.

IV. Popolnoma odpustek je en povoljni dan 1. od Božiča do Svečnice; 2. od druge nedelje po Veliki noči do zadnjega vel. trav. (ta se samore tudi vernim dušam v prid obrniti). Vsi deležniki, celó otroci pred prvim sv. Obhajilom, samorejo te odpustke dobiti, ako so pri sv. maši, ki se obhaja za sv. Detinstvo. Kteri so že sa spoved, naj prejmejo zakrament sv. pokore ter opravijo druge pogoje, ki so v zadobljenje odpustka potrebne. 3. Popolnoma odpustek pod navadnimi pogoji se zadobi tudi: na Svečnico, v nedeljo sv. Angeljev varhov, v god sv. Jožefa, v praznik sv. Fr. Ksaverija in sv. Vincencija Pavljanskega, ako molijo za razširjanje sv. Detinstva.

Središnje vodstvo vseh teh društev za Evropo je v Parizu.

Opomba. Kristjani! radi pristopajte k temu bogoljubnemu djanju z gorečnostjo ga razširjajte med mladino!

Molitev.

O Jezus, božje Dete, ki si bil po prizadevanji Jožefa in Marije grozovite smerti nedolžnih otročičev otét, in ki si tem rahlim mučencem za zgubo časnega življenja večno življenje podelil; Jezus, Ti prijatelj otrok, sprejemaj otročiče dobrotno, blagoslavljaj in posvečuj jih, ki pristopijo v Tvoje sv. Detinstvo, da bodo po tvojem izgledu, pod varstvom Marije in Jožefa reševali uboge poganske otroke. Amen.

Razgled po svetu.

Nihilistiške strahote na Ruskem. Ničversko, več ali manj skrivno rusko časninstvo ne tají, kaj da namérja s človeštvom. Krinski list „Vupered“ (Naprej) pravi: „Nova socijalistiška šola se ne bode ustavila pri polovičarstvu (pariške) Komune; ne bo odjenjala kakoršni koli ostroti; vojskovala se bo neutolažljivo zoper družbinstvo (ališite: zoper družbinstvo!), vojskovala se s požiganjem, z grabljenjem in morjenjem.“ — „Nabot“ oznanuje zatrenje meščanskih oddelkov in pokop starega sveta pod njegovim lastnim razdjanjem... Družinska vravnava (familijska) se mora razdjati, lastina odpraviti, vera pozabiti, svoboda sama uničiti kakor prazna in nečimerna beseda. — „Narodnaja Rasprava“ zagotavlja, da „socijalisti bodo prišli z orožjem v rokah, in bodo streljali rabeljne, trgovce in posestnike“. (Slišite, „tergovci“, „posestniki“ — bogatini, ki tako pogosto skrunite praznike, ki vam je tako malo mar za vero, — slišite, kaj vam „brezvérci“ napovedujejo!) — Dalje žuga: „Razširjali bodo grozo sredi vseh tistih, kteri niso z njimi ravno tiste misli.“... „Razdjali bodo vse, kar bo ustavljalo zverševanje njih osnove.“

Da ti sovražniki človeštva ne mislijo pri besedah ostati, kažejo ravno njih goropadni napadi. „Times“ pripovedujejo o 17letnem gimnazijalcu v Odezi, sinu poljskega posestnika v Voliniji, Martinu Zalevskem, ki so ga njegovi tovariši zaklali, ker ni hotel pristopiti k njihovemu društvu, temuč je naznanil svojim domačim to preganjanje in prosi, naj ga vzamejo iz Odeze, kjer

nima miru. Oče se kar precej odpravi v Odeso, pa našel je le še truplo sina, grozovito zaklanega! — To kaže jasno in očitno, kako mladina in sploh človeštvo zdivja, če vero zgubi. Torej vero, živo vero, in še vero! Vidi se velikrat tudi že pri nas, kako se mladi pobi, fanti pobijajo, kadar zapustijo cerkev in Božje zapovedi; kaj še le taki, ki hudobijo nalaš študirajo in postanejo nalaš brezbožni in peklenski!

Cvet in sad zveste molitve.

Zahvale.

Št. 1. Oče deveterih še nedoraslih otrok, J. S., je bil prav nevarno in dolgo časa bolan ter je vsak rekel, da se ne bo več ozdravil; bil pa je lansko leto v bratovsko molitev v „Dan.“ priporočen, začelo se mu je boljšati in res se je tako ozdravil, da zopet dela in kmetuje. Češena bodi Naša ljuba Gospá presv. Serca. Iz Sostrega, 19. mal. travna 1879.

Št. 2. Očeta, vdanega hudim strastim pijančevanja, kletvinje, sem bil dal zapisati v bratovščino Naše ljube Gospé. Po „Danici“ sem jih izročil v molitev družbi, za poboljšanje in vdanost v voljo Božjo. Napadla jih je dolga in huda bolezen, obesijo svetinico N. lj. G. v boleznih na vrat, in zdajci so postali v voljo Božjo vdani in zelo potrpelji, da smo se jim vsi čudili; dolgo in hudo bolezen so voljno prestali, po prejetih sv. zakramentih za umirajoče pobožno in mirno v Gospodu zapali vse v lepem redu svete katoliške vere. Za gotovo spoznam, da je Marija tukaj pomagala mojemu očetu na prošnje svojih družbenih častivcev in jih je za nebesa pridobila. Kar sem obljubil, bodi tukaj spolnjeno. Tisučkrat češena in hvaljena bodi Marija, N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, in sv. Jožef za dano pomoč v boleznih. Serčna hvala tudi vsim bratom in sestram za vaše goreče zdihljeje k Mariji! Kdor pomoči potrebuje, le obrni se s prošnjo do Marije; gotovo uslišan bode. Iz Štirskega, 20. mal. travna 1879. J. K.

Prošnje.

Uboga žena prav goreče priporoča svojega nekeršanskega in pijanosti zelo vdanega moža v molitev, naj bi na priprošnjo nje, ki se imenuje „Pribražališe grešnikov“, vsaj zdaj v svetem letu k pravemu spoznanju prišel in se v zakramentu sv. pokore z Bogom spravil. — Več šolskih otrok prav serčno priporoča v molitev svojega zelo bolnega gospoda kateheta, da bi Bog na mogočno priprošnjo N. lj. Gospé presv. Serca in sv. Jožefa jim dodelil ljubo zdravje, ter hočejo tudi sami z devetdnevno po Mariji te milosti od Boga prositi. — Žena se priporoča s priserčnim zaupanjem do Marije, Naše ljube Gospé presv. Serca, v splošno molitev udom prečastite bratovščine z obljubo, ako je Bogu v čast in dušam v zveličanje, da bi ji milostljivi Bog še dodelil ljubo zdravje, in ako se doseže zaželena milost, bode to v večji čast Božjo in v zahvalo N. lj. G. presv. Jezusovega Serca očitno po „Zg. Danici“ razglašeno. — Nekdo milo priporoča sebe in svoje vsem blagim bratovskim udom, naj bi jim Bog kako pomagal v njihovih dušnih in telesnih zadevah in potrebah. — Mladeneč, ki je v vedni nevarnosti zopet v greh pasti, bodi priporočen v bratovščino N. lj. G. presv. Serca, da bi mu Ona sprosila moč, vse skušnjave srečno premagati in do konca stanoviten ostati. — V svojih velikih nadlogah in zadregah sem že večkrat prosil Marijo in sv. Jožefa za pomoč, brate in sestre za goreče zdihljeje. Kolikor dalj pa Marija s svojo pomočjo odlašala, toliko

veče zaupanje imam do Marije in sv. Jožefa na pomoč. V imenu Jezusovem se v novo obrnem do Vas, ljubi moji bratje in sestre, prosite goreče za me, spominjate se me pri sv. maši. Ako bom uslišan, bom v slavo Marijino zahvalo po „Danici“ naznanil. — Mati isroča v molitev in prošnje do Marije svojo 20letno hčerko, ki ne more hoditi od mladosti in ne govoriti, da bi ji po Mariji in sv. Jožefu Bog pomoč dodelil.

Bratovske zadeve.

Nameni in priporočevanja pri sv. maši in sploh v molitvi za mesec veliki traven 1879.

I. Glavni nameni: Spreobrnjenje terdovratnih grešnikov in sploh prav obilen sad sv. leta.

II. Posebni nameni:

Veliki traven, majnik, ima 31 dni; prvi dan je dolg 14 ur 18 min.; solnce vzhaja ob 4 in 51 min., in zahaja ob 7 in 9 min. Rimljani so imenovali ta mesec majus, od malikinje „Maje“, zato je lepše slovensko ime „veliki traven“; imenujemo ga pa še lepše „Marijin mesec“, ker je posebej posvečen nebeški Kraljici, in se ta čas obhajajo ljubeznjive „šmarnice“.

1. Sv. Filip apost. in muč. v Hieropolu na Frigijanskem l. 84. Sv. Jakop „Mlajši“ imenovan, ker je bil še le za unem Jakopom, „Starejšem“, poklican k apostolstvu. Bil je sin Marije Kleofe, prvi škof v Jeruzalemu, mučen l. 62. Priporoč.: Neki odpadnik. Spreobrnjenje Azije. Več razuzdanih otrok.

2. Sv. Atanasij, patrijarh v Aleksandriji, poseben gorečnik za čisto vero, † l. 373. Priporoč.: Spreobrnjenje več krivovercev, posebno enega. Bolniki. Spreobrnjenje Egipta.

3. Najdenje sv. Križa po sv. Heleni cesarici. Prip.: Spoznanje Jezusa Kr. od vsih ljudi. Voljno prenašanje križev. Nearečni zakoni.

4. Tretja nedelja po veliki noči. Evang.: „Še malo, in me ne bote vidili.“ (Jan. 6.) Varstvo sv. Jožefa. Sv. Florijan, vojašk častnik, vtopljen v Anži l. 304. Priporoč.: Keršanski zakoniki. Vojaki. Bolni na duhu.

5. Sv. Pij V, papež, je veliko pripomogel k zmagi zoper Turka pri Lepantu, umrl l. 1572. Priporoč.: Spreobrnjenje turkov in arabov. Spreobrnjenje skrivnih družnikov, framasonov. Zatrenje pretepov, pijančevanja in kletve, zlasti po Slovanskem.

6. Sv. Janez ob Latinskih vratih, t. j., veržen v kotel z vrelin oljem, pa ohranjen in nepoškodovan. Priporoč.: Trinogi in verski sovražniki za spreobrnjenje. Natihoma v bratovščino priporočeni. Umirajoči.

Listek za raznoterosti.

Katoliška družba se je vdeležila sv. maše v spomin cesarske sreberne poroke v četrtek ob 8.; imeli so milgap. prošt. dr. Ant. Jarc slovesno pontifikalno mašo.

Vincencijeva družba ima v nedeljo 27. t. m. ob 6^h, sv. mašo v Uršulinski cerkvi. Ta dan so odpustki za ude in za podpirane reveže, ako opravijo spoved in sv. Obhajilo ter navadne molitve za sv. Očeta.

Katoliška družba rokodelskih pomočnikov bode obhajala spomin sreberne poroke Nj. Veličanstev v nedeljo 27. t. m., ob sedmih zjutraj v križanski cerkvi s slovesno sv. mašo in zahvalno pesmijo. — 4. majnika, 3. nedeljo po vel. noči, pa je družbeni god, varstvo sv. Jožefa, in družba ima zjutraj sv. mašo v nunski cerkvi, ob 11 pa letni shod v svojih prostorih v Knežjem dvoru.

Riharjeve pesmi. Ko se zopet približuje veseli majnik, v katerem se veliko prepeva Bogu in nebeški Kraljici na čast in hvalo; te prosim, ljuba „Danica“, nasmerni spoštovanim bralcem, da se še zmirom dobivajo vse pesmi ranjc. g. Greg. Riharja (razen treh pol) pri meni podpisani, ker govori se boje, da jih več ni dobiti.

Jerca Rihar,

v gospodskih ulicah nova št. 4, stara 211.

Posebnim častilcem sv. Jožefa. Častite nune sv. Benedikta na Reki so napravile v svoji do zdaj borni cerkvi vse altarje nove. Toliko so tudi že denarja sprošile, da so vse izplačale; samo za altar sv. Jožefa ne morejo skupaj spraviti, in sicer 400 gl. Morebiti je kje kak blagi dobrotnik, dobrotnica, ki bi bil voljan kaj pomagati. Kdor koli kaj dá, se bo kot dobrotnik v bratovščino sv. Jožefa zapisal, in za vse dobrotnike se bo prvo sredo vsacega mesca opravila ena sveta maša. Gotovo se nahajajo tu pa tam častilci sv. Jožefa taki, ki jih ne bode težko stalo, kaj pomagati, da se altar sv. Jožefa znebi terdega dolga. Častita gospá prednica na Reki prav hvaležno sprejme tudi naj manjši dar, za kar rado posreduje tudi vredništvo tega lista, da se velikemu varhu vesoljne Cerkve zgodi kaj na čast.

V Solkanu pri Gorici je umrl č. g. Mih. Gomiščik, 93 lét star in starosta duhovšine v goriški nadškofiji; do svojega 90. leta je hodil še vsako soboto na Sveto goro pomagat spovedovati romarje.

Častniki novo došle posadke v Gorici so se pretekli petek v osmih kočijah pripeljali pred škofijsko palačo ter se šli poklonit prevzvišenemu nadškofu, kateri so bili globoko ginjeni nad skazovanjem take vdanosti in spoštovanja do cerkvene dostojnosti.

Zastran papeževe pesmi smo po želji nekega gosp. orgljavca prašali prijatelja v Rimu, če imajo kako novo himno za Leona XIII. Odgovoril je, da za sedanjega sv. Očeta Leona nimajo še nikakoršne nove himne.

Ker pa se papeževa pesem večkrat potrebuje, bodi omenjeno, da le-tá se nahaja med drugim tudi v zbirki gosp. Jož. Levičnika: „Mali slovenski pevec“; zbirka dvoglasnih šolskih napevov, na svetlo dana 11. aprila 1869 v spomin slate maše sv. Očeta Pija IX. Gosp. skladatelj je bil po kardinalu Antonelli-u en istis teh kompozicij daroval sv. Očetu in je bil zato dobil od ranjc. Pija pohvalno pismo. (Cena zvesku je 20 sld. in se še dobiva, blezo pri Giontini-u.)

Opomnjeno pa bodi, ker namesti Pija zdaj mora stati ime Leona, da je mera (metrum) v zadevni verstici s tem nekoliko zbegana in se mora malo prenarediti. Namesto:

„Blagor Piju bod' Očetu“
naj se n. pr. poje:

„Blagor papežu Leonu“;
drugo po večem ostane.

Himna tedaj bi se glasila:

Kjer je Petra Cerkev prava,
Kjer je Rima večna slava,
Tam v pobožnosti veliki
Vérni se glasé jeziki: *)
Blagor papežu Leonu,
Blagor, blagor Bog mu daj!

Glas gre čez sedmére griče,
Vatikán junaško kliče,
Še svetnikov tihe rake
Glas pošiljajo v oblake:
Blagor itd.

*) Poprej je bilo: „Se glasijo vsi jeziki“.

Po ravnéh in visočinah,
Po vodáh, hribih, dolinah,
Po prostoru sveta vsega
V svetih trumah se raslega:
Blagor itd.

Angeli se pridružite,
Svoje petje z nam' sklenite,
Da se bode živo vnélo,
Nad zvezdó v nebó donelo:
Blagor papežu Leonu,
Blagor večni Bog mu daj!

Poslednje novice. Po vsih glavnih mestih cesarstva so pretekle dneve ces. namestniki sprejemali vošila za Nju Veličanstvi od poslanstev premnogih družb in zedicovalnj. — Nekaka avstrijsko-turška pogodba zastran Novibazara je bila te dni v Carigradu podpisana, najberže o tem, ktere vterjene kraje naj obsede avstrijska in ktere turška vojna. Albanska zveza, ki za turške povelja malo praša, je boje sklenila ustavljati se Avstriji, ako bi le-tá namerjala obsesti Novibazar. Med tem so Albanci posedli bližnje novo-srbsko mesto Kuršumlje in se ondi uterjajo. Vse kaže, da ondi je malo upanja za mir. — Zastran vravnáv v Rumeliji ste si Rusija in Anglija zdaj v glavnih rečéh edini. — Stari rogovilež Garibaldi je ves rudeč, pa tudi ves polomljen došel v Rim; ondi se mu poklanja vse, celo kralj Humbert; on pa obhaja s svojimi svoje zbore.

Duhovske spremembe.

V Lavantinski škofiji: Prečast. gg. dr. Matija Robič in dr. Josip Muršec, doslužena profesorja v Gradcu, sta postala kn.-šk. lavantinska konzistorijalna svetovalca. — Č. g. Jožef Tombah je presentiran za faro sv. Vida pri Slov. gradcu in č. g. Jožef Zadravec za kuracijo sv. Ožbalda pri Dravi. — Prestavljeni so čč. gg. kaplani: Vinko Kolar v Fram; Jožef Černko k Materi Božji na Vurmbergu, in Mihael Šmid k Materi Božji Snežnici. — Umerl je č. o. Rogerij Pfeifig, kapucin v Celji. R. I. P.

Dobrotni darovi.

Za poškodovane s povodnijo na Notranjskem: Č. g. Al. Košir 2 gl.

Za spominek † župnika Aleša Jerala: G. A. Dolinar 2 gl.

Za cerkev v Suši: Č. g. Andr. Pavlič 3 gl. L. Pavlič 1 gl. M. Pavlič 50 kr.

Za sv. Očeta: Iz št. Ruperta po č. g. fajm. Al. Koširju 5 gl.

Za afrikanski misijon: Iz Vodice po č. g. župniku 3 gl.

Za Božji grob v Jeruzalemu: Č. g. Al. Košir 5 gl. — Č. g. J. Keršič župnik 4 gl. — Iz Vodice po č. g. fajm. 4 gl. (Op. 10 sld. je bilo več, če gre k temu?) — Od fare sv. Trojice pri Mokronogu 1 gl. 66 sld. — Ternovska fara v Ljubljani 3 gl. 50 kr.

Za sv. Detinstvo: S Trate šolarji po č. g. P. Ogrinu 13 gl. 60 kr. — G. Jan. Gnjezda 1 gl. — Iz Javorij po č. g. fajm. 2 gl. — Iz Mavčič 70 kr.

Za stradajoče v Afriki: Neimen. 5 gl. — Neimen. 2 gid.

Za stradajoče v Kini in družih jut. deželah: Neimen. 2 gid.